

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

งานนิติกร สำนักงานปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี
โทร. ๐๓๔ - ๙๑๙ ๘๑๕

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

1. หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ของบุคคลภายในองค์กร เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือมีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงในการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเป็นระบบ สามารถระบุและค้นหาเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นแล้วเกิดผลกระทบต่อเป้าหมายและการดำเนินงาน โดยมีการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริตและผลกระทบเพื่อวิเคราะห์ระดับความรุนแรง จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง รวมทั้งกำหนดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงให้ลดลง ตลอดจนมีการติดตามอย่างต่อเนื่องจนกว่าความเสี่ยงจะลดลง มาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การประเมินความเสี่ยงทุจริตเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ นำไปใช้ในการป้องกันการทุจริตในเชิงรุกที่มุ่งเน้นการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ทุจริต โดยมีกระบวนการที่สามารถระบุและค้นหาเหตุการณ์ที่อาจนำไปสู่การทุจริตเพื่อกำหนดกิจกรรมควบคุมหรือหาแนวทางป้องกันเพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์การจากการกระทำทุจริต และเพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส

2. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- 2.1 เพื่อให้เข้าใจถึงจุดเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้น
- 2.2 ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่
- 2.3 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้การบริหารงานมีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้
- 2.4 เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.5 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อนของระบบต่างๆภายในองค์กรที่อาจจะก่อให้เกิดเหตุการณ์การทุจริตและประพฤติมิชอบภายในองค์กร
- 2.6 เพื่อให้องค์กรเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
- 2.7 เพื่อให้ โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ เป็นไปตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ

3.กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดทำระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems : CRMS) สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดตามหลักสากล

4.การกำหนดแนวทางเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ ได้มอบหมายให้สำนักปลัด ศึกษาแนวทางในการระบุเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบกับทำเนื่อหาและติดตามงานของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช) จึงได้มีการกำหนดแนวทางเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทุจริต และดำเนินการป้องกันความเสี่ยงทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยง

ซึ่งการประเมินความเสี่ยงทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ใช้แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวน พ.ศ.2567 ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้ทำการประกาศใช้แผน เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ.2567 เป็นตัวดำเนินการหลักของกระบวนการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ บุคลากรภายใน ส่วนงานย่อยทั้งหมด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ

เมื่อสามารถระบุความเสี่ยงทุจริตได้แล้วจะทำการประเมิน และวิเคราะห์ระดับ ดังต่อไปนี้

4.1 สถานะสี่ประกอบการประเมิน

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติที่สามารถควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน จำนวนหลายส่วนงานย่อยภายในองค์กร มีขั้นตอนจำนวนมาก จึงยากต่อการควบคุมกำกับดูแล หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามส่วนงานย่อยตามคำสั่งแบ่งงาน งานที่ได้รับมอบหมายตามปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกองค์กร คนที่ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ให้นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องโหว่เฉพาะ **สถานะสีแดง สถานะสีส้ม สถานะสีเหลือง** ประยุกต์ใช้หาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

4.2 ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ของบุคคลภายในองค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ในอนาคต
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	หมายถึง โอกาส ความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริตหรือเหตุการณ์ที่นำไปสู่การทุจริต
ผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact)	หมายถึง ผลกระทบหรือความเสียหายเกิดจากการทุจริต โดยอาจมีความเสียหายเป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงินก็ได้ตามหลักเกณฑ์
ระดับความเสี่ยงทุจริต (Level)	หมายถึง ตัวชี้วัดที่ใช้ในการกำหนดความสำคัญของความเสี่ยง โดยค่าระดับความเสี่ยงที่ได้มาจากการนำโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงมาพิจารณาร่วมกัน
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ

4.3 การประเมินความเสี่ยงทุจริต

4.3.1 โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood) : หมายถึง ความเป็นไปได้ที่มีความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่นำไปสู่การทุจริต โดยกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยงไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	1	2	3	4	5
Likelihood	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
เชิงคุณภาพ	ยากที่จะเกิดขึ้น หรือไม่มีโอกาสเกิดขึ้น	เกิดขึ้นได้น้อย	มีโอกาสเกิดแต่นาน ๆ ครั้ง	มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อย	มีโอกาสเกิดสูงและเกือบทุกครั้ง

4.3.2 ผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) : หมายถึง ผลกระทบหรือความเสียหายเกิดจากการทุจริต โดยอาจมีความเสียหายเป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงินก็ได้ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ	1	2	3	4	5
Impact	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ด้านการดำเนินงาน	การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์และกฎหมาย	มีผลกระทบต่อบรรยากาศในการทำงาน	มีการดำเนินการบางอย่างไม่โปร่งใส	การดำเนินงานไม่เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์และกฎหมาย	ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือแนวปฏิบัติที่ถูกต้องและเจตนาส่อไปทางทุจริต

4.3.3 ระดับความเสี่ยงทุจริต (Level) : หมายถึง ตัวชี้วัดที่ใช้ในการกำหนดความสำคัญของความเสี่ยง โดยค่าระดับความเสี่ยงที่ได้มาจากการนำโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงมาพิจารณาร่วมกัน ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง (R)} = \text{ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L)} \times \text{ระดับผลกระทบที่เกิดขึ้น (I)}$$

โดยระดับการให้คะแนนจากน้อยมากไปสูงมาก ดังนี้

ระดับคะแนน		1	2	3	4	5
ผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)	น้อยมาก	—————▶ สูงมาก				
โอกาส หรือความเป็นไปได้ที่เกิดขึ้น (Likelihood)	น้อยมาก	—————▶ สูงมาก				

4.3.4 การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง : หลังจากที่มีการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงแล้ว องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองปรือจะทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงมีระดับความเสี่ยงอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลตัดสินใจว่าความเสี่ยงเป็นความเสี่ยงที่ต้องจัดการเป็นอันดับแรก และความเสี่ยงใดควรจัดการเป็นลำดับต่อไปตามระดับความเสี่ยง

4.3.5 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง :

Level					
Likelihood	Impact				
	1	2	3	4	5
1	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
2	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
4	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
5	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
สูงมาก	17 - 25	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที
สูง	10 - 16	ต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	5 - 9	ระดับที่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงสูง
ค่อนข้างต่ำ	3 - 4	ระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงาน
ต่ำ	1 - 2	ระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน.000

5.การตอบสนองและเฝ้าระวังความเสี่ยง

5.1 ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

กำหนดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน ประกอบด้วยประเด็นดังนี้

- 1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558
- 2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- 3) การจัดซื้อจัดจ้าง
- 4) การบริหารงานบุคคล

รายละเอียดประกอบด้วย เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง , มาตรการในการบริหารความเสี่ยง

5.1.1 เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 :

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง		
		Likelihood	Impact	Risk Score
การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก สะดวกในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.2558	ตัวอย่างเหตุการณ์ : - การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลนอกเวลา ราชการ - การนำทรัพย์สินของราชการ มาใช้ใน เรื่องส่วนตัว ,หารายได้เสริมเป็น ผลประโยชน์ส่วนตัว - มีการเรียกรับสินบน เพื่อการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต	3	2	6 (ปานกลาง)
การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย / การให้บริการ ตามภารกิจ	ตัวอย่างเหตุการณ์ : เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประชาชน เลือกปฏิบัติ ให้บุคคลที่เป็น คนสนิท ญาติ หรือบุคคลที่ ให้สินบน ของขวัญของกำนัลได้รับบริการ ก่อน	3	3	9 (ปานกลาง)
การจัดซื้อจัดจ้าง	ตัวอย่างเหตุการณ์ : เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง และผู้มีอำนาจจ่ายเงินเรียกรับผลประโยชน์ สินบน หรือหักส่วนต่างจากผู้รับจ้าง	5	2	10 (สูง)
การบริหารงาน บุคคล	ตัวอย่างเหตุการณ์ : มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ ตนเองได้รับผลประโยชน์ สินบน สำหรับ เข้าทำงาน	2	1	2 (ต่ำ)

หมายเหตุ : เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตตามตารางข้างต้น เป็นตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต คาดการณ์ว่าถ้าเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นจะเป็นการทุจริต

5.1.2 มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 :

ประเด็น	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.2558	<ul style="list-style-type: none"> ● ลงบันทึกการใช้รถทุกครั้งและรายงานทุกครั้ง ● ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการสอบทาน และกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ● มาตรการ “ข้อตกลงระหว่างบุคลากรในองค์กร ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ● มีการจัดทำทะเบียนคุมการเบิก จ่ายพัสดุ พร้อมกำกับเจ้าหน้าที่ ให้ลงทะเบียน คุมพัสดุทุกครั้งที่มีการเบิกจ่ายวัสดุ
การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย / การให้บริการ ตามภารกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรการ “ประกาศ เรื่อง นโยบายไม่รับของขวัญ No Gift Policy” ● มาตรการ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) ● กิจกรรม ส่งเสริมให้มีการดำเนินการเฝ้าระวังการทุจริต ● มาตรการ “ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์การ บริหารส่วนตำบลหนองปรือ ตรวจสอบ และประเมินผล” ● มาตรการ “จัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ” ● มาตรการ “จัดการเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนอง ปรือ” ● มาตรการ “เผยแพร่ คู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการประชาชน ผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์”
การจัดซื้อจัดจ้าง	<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรการ เผยแพร่ประกาศต่างๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ และเผยแพร่การบริหารเงินงบประมาณ ● มาตรการ “ปิดประกาศ รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ ประจำปี” ● มาตรการ “ปิดประกาศ การบริหารงบประมาณ การรับ-จ่ายเงิน การหาประโยชน์ จากทรัพย์สินของราชการ และการดูแลการจัดหาพัสดุ”
การบริหารงาน บุคคล	<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากร บุคคล พร้อมทั้งประกาศรับสมัคร/โอนย้าย , ภารกิจและอำนาจหน้าที่ ให้โปร่งใส เป็นไปตามหลักคุณธรรม ● มาตรการ “ปิดประกาศ การบริหารงานบุคคล เกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้ง โอน ย้ายข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง” ● มาตรการ “เผยแพร่ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และอำนาจ หน้าที่ของแต่ละส่วนงานย่อย”